

Sygeplejefaglig retningslinje Hjemmeplejen og Plejehjem

Øjendrypning - Grå stær

Udarbejdet
Udviklingssygeplejerske
Christina Niemann
Godkendt af Anne Juul
Sørensen
Version 1.0

Gældende fra marts 2023
Rev. senest marts 2026

Baggrund

Grå stær (katarakt) er en betegnelse for uklarhed i øjets linse. Linsen ligger bagved pupillen. Med alderen kan linsen blive uklar og synet vil blive mere og mere sløret. Ved en grå stær operation udskiftes den uklare linse med en klar og kunstig linse.

Efter en øjenoperation for grå stær er der normalt oprettet et forløb, hvor relevant medicin er ordineret på forhånd i FMK, øjendråberne er tilvejebragt hos borger og der er aftalt kontrol på øjenafdelingen dagen efter operation. Efter en uge skal borger til kontrol ved egen øjenlæge.

Øjendrypning er en opgave, som borger eller pårørende selv ville kunne klare, hvis de rette kompetencer og færdigheder er til stede. Er det ikke tilfældet, er det Plejens opgave.

Retningslinjen gælder kun for grå stær operationer.¹

Formål

Sikre korrekt dryppeteknik ved øjendrypning for optimal udnyttelse af øjendråberne på korrekt hygiejnisk vis og undgå komplikationer efter øjenoperation.

Krav til personalet

Øjendrypning ved nyopererede borgere foretages af sgpl eller SSA, som en generel delegering.

Hvis sygeplejersken/SSA efter de 24 timer vurderer forløbet som stabilt, kan øjendrypningen overgå til en SSH som en personlig delegering.

Principper

De generelle hygiejniske retningslinjer følges så forurening af præparat eller øjenomgivelser undgås. Der dryppes med størst afstand til tårekanalen, så den bedste virkning opnås.

Ved drypning med flere præparater med forskellig konsistens, dryppes med de tyktflydende dråber til sidst. Der holdes pause imellem drypning med de forskellige præparater på mindst 5 min.

Der læses altid på indlægsseddelen, om øjendråberne er opbevaret korrekt.

Efter operation for grå stær

Sløret syn er normalt indtil næste dag – for nogle kan synet være sløret i flere dage.

¹ Ved nyopererede borgere med hornhindetransplantation skal sygeplejersken varetage den 1. øjendrypning, samt ajourføre medicinkort og oprette indsatser.

Sygeplejefaglig retningslinje Hjemmeplejen og Plejehjem

Øjendrypning - Grå stær

Udarbejdet
Udviklingssygeplejerske
Christina Niemann
Godkendt af Anne Juul
Sørensen
Version 1.0

Gældende fra marts 2023
Rev. senest marts 2026

Irritation i øjet er normalt efter en grå stær operation:

- Svie
- Kløe
- Følelsen af "grus" i øjet
- Øjet kan løbe i vand
- Rødme

Komplikationer efter grå stær operation sker meget sjældent, men det som kan opstå inden 1. kontrol på øjenafdelingen er: Risiko for trykstigning

Symptomer på trykstigning er: Smerter – hovedpine - kvalme

Opstår der komplikationer kontaktes øjenafdelingen. Telefonnumre vil fremgå af udleverede pjecer fra øjenafdelingen.

Fremgangsmåde

- Der laves håndhygiejne både før og efter proceduren. Der benyttes rene engangshandsker
- Borgeren sidder på en stol og instrueres i at holde hovedet tilbage og kigge bagover. Alternativt kan borgeren ligge ned
- Flasken vendes nogle gange inden brug
- Hold ned i nederste øjenlåg. Hold flasken så øje og øjenvipper IKKE berøres
- Der dryppes 1 dråbe yderst i nederste øjenlåg (ved salve trykkes en cm salve ud i nederste øjenlåg)
- Borgeren bedes lukke øjnene i 2 min.
- Overskydende væske tørres væk, kun 1/5 af dråben resorberes

Man drypper kun med en ekstra dråbe hvis man ikke mener man ramte i øjet, og borgeren heller ikke kunne mærke noget i øjet.

Litteraturhenvisning

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne, CEI 1. redigeret 2022

<https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

Sundhed.dk, Øjendrypning fagligt revideret d. 9/3-2022

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/oeje/undersogelser/oejendrypning/>

Patientinformation, Øjenafdelingen Vejle Sygehus, 04/03/21

http://ipaper.ipapercms.dk/RegionSyddanmark/Sygehus_Lillebaelt/Kliniske_Afdelinger/Oejenafdelingen/107886/?page=8